

10 dagen van gebed

Van Hemelvaart naar Pinksteren

Inleiding

Bidden is antwoord geven aan God. Wij spreken Hem toe omdat wij ons bewust zijn van zijn aanwezigheid in ons leven. Zelfs als wij Hem niet nabij voelen dan richten wij ons in het gebed tot Hem. Wij bidden omdat Hij ons eerst heeft aangesproken.

Als wij bidden voor vernieuwing van ons leven en van de gemeente, dan willen wij niet bij onszelf en onze wensen beginnen maar bij het luisteren naar zijn Woord. Daarom is er dit boekje dat ons in staat stelt om in 10 dagen de tweede brief van Paulus aan de Korintiërs te lezen als de bron waaruit onze gebeden voortkomen. Ons bidden voor vernieuwing is reageren op de woorden uit 2 Korintiërs over de nieuwe schepping die wij in Christus zijn.

Waarom de keuze voor deze brief? Ik ben ervan overtuigd dat deze brief een Woord van God is voor de kerk van deze tijd. Ik hoop dat deze brief ons helpt om niet alleen voor verandering en vernieuwing te bidden, maar dat deze woorden ons ook daadwerkelijk gaan veranderen tot opbouw van de gemeente en ons persoonlijk getuigenis in de wereld.

Dit boekje loopt in tien dagen door heel 2 Korintiërs heen. Elke dag heeft dezelfde indeling. We beginnen met *achtergrond* informatie om het gedeelte van de brief te begrijpen. Dan volgt de *verdieping* van een kleiner tekstgedeelte of een centraal thema. In de *reflectie* maken we de overstap naar deze tijd om dan in het *gebed* aan te geven waar we die dag voor kunnen bidden.

Je kunt het boekje op twee manieren gebruiken. Je kunt elke dag bij het tekstgedeelte beginnen en via de achtergrond, de verdieping en reflectie bij het gebed uitkomen. Je kunt ook van achteren naar voren werken. Dan lees je na het Bijbelgedeelte eerst de oproep tot gebed en de onderbouwende reflectie, en dan naar interesse of behoefte de verdieping en achtergrond. Deze tweede manier is geschikt als je tijd beperkt is.

Je kunt het boekje individueel gebruiken of als aanzet tot gesprek en gebed in een groep. Het kan ook voor een Bijbel studiegroep gebruikt worden.

Het belangrijkste is dat we in deze tien dagen van Hemelvaart naar Pinksteren tijd apart zetten om het Woord van God te overdenken en te bidden, en indien mogelijk het gesprek met elkaar aan te gaan. Ik hoop dat het voor iedereen tot zegen zal zijn en een voorbereiding op het pinksterfeest.

Antonie Holleman

Mei 2023

Dag 1: Moed om te hopen

2 Korintiërs 1:1-2:13

Achtergrond

Een van de redenen voor het schrijven van deze brief is het verwijt aan Paulus dat hij niet eerlijk was geweest in zijn communicatie naar de gemeente. Paulus had vanuit Efeze een kort bezoek aan de gemeente gebracht dat niet lekker was verlopen (2:1,5). Hij had beloofd terug te keren (1:15-16), maar in plaats daarvan schreef hij aan de gemeente een brief die Titus aan de gemeente heeft overhandigd (1:23-2:4). Hij zelf vertrok naar Troas (2:12-13). De gemeente verweet hem wispelturigheid (1:17-20). Paulus werd aangevallen op zijn apostelschap en voelde zich genoodzaakt tekst en uitleg te geven (1:12-14).

Toen Paulus in Macedonië was hoorde hij van Titus hoe zijn brief was ontvangen (7:5-9). Dit bericht verloor hem zijn zorgen. Duidelijk opgelucht dat de relatie met de gemeente niet blijvend verstoord was schreef hij deze brief als voorbereiding op een nieuw bezoek aan de gemeente. Uit deze brief is duidelijk dat Paulus veel had nagedacht over zijn apostelschap. Na de opening van zijn brief weidt hij uit over het lijden en Gods troost (1:3-7) en deelt hij een bijzondere ervaring waarin hij Gods redding heeft ervaren toen hij het echt niet meer zag zitten (1:8-11).

Verdieping

Paulus prijst God voor zijn ontferming die ons troost en moed geeft in ons zuchten en onze pijn zodat wij weer anderen in hun zuchten en pijn kunnen bemoedigen (1:3-4). Bij Christus horen betekent delen in zijn lijden en troost ontvangen (1:5). Dit klinkt zwaar en lijkt ver verwijderd van leven in overwinning, maar als we eerlijk zijn is dit wel vaak de werkelijkheid. Zoals Christus leed onder de onbuigzaamheid en het ongeloof van mensen, zo worden ook wij geraakt door het verzet tegen Christus. En toch is de troost die we ontvangen geen schrale troost. Paulus getuigt hiervan; toen hij zich in een uiterst moeilijke situatie bevond en het niet meer zag zitten, heeft hij Gods redding ervaren (1:8-10). Die ervaring toen geeft hem sindsdien steeds weer moed om te blijven hopen: Hij zal ons altijd redden. God is een God die doden opwekt, die dode situaties tot leven brengt. Zo wil Paulus anderen bemoedigen om te volharden in het lijden dat zij ondergaan. En, zegt hij, dat lijden kan zelfs tot redding van anderen zijn (1:6).

Paulus heeft geleerd om niet op eigen kunnen te vertrouwen, maar zijn hoop op God te vestigen. God, die hem steeds weer verrast, die onvoorziene wendingen bewerkt, die leven blaast in doodgelopen situaties. Bidden is de erkenning dat wij het niet van onszelf maar van God verwachten.

Reflectie

Welke hoop hebben wij voor de kerk in Nederland? Het verhaal van de ontkerkelijkheid geeft ons niet veel hoop. Als wij teleurgesteld zijn vanwege een geringe betrokkenheid van de mensen in de kerk, of van onvolwassen of ongeestelijke reacties, dan delen we in het lijden van Christus. Maar verdwijnt hiermee ook onze hoop voor de kerk? Hebben we van God de moed ontvangen om te geloven dat God ook een dode kerk tot leven kan brengen? Waarop is onze hoop gevestigd? Laten we ons bepalen door de feiten of zien we de mogelijkheden?

Gebed

Laten we beginnen om net als Paulus in ons eigen leven de grote verrassingen van God te benoemen en Hem daarvoor te danken. Denk aan de mooie momenten of jaren die je in de gemeente hebt meegemaakt. Waarom zou God dat niet kunnen laten terugkeren? Voordat we deze dagen concreet gaan bidden, laten we eerst vragen dat God ons moed geeft om te hopen, geloof om Hem te verwachten en niet alles te verwachten van onze plannen en ideeën. We moeten niet op onszelf vertrouwen maar alleen op God die doden opwekt.

Dag 2: Geen zelfvertrouwen maar God-vertrouwen **2 Korintiërs 2:14-4:6**

Achtergrond

In 2:14 onderbreekt Paulus zijn verhaal – in 7:5 pakt hij de draad weer op met zijn aankomst in Macedonië – voor een uiteenzetting van zijn visie op zijn bediening. Uit de hele brief wordt duidelijk dat een groep mensen in Korinte er een andere visie op na hield. Hij ziet zichzelf als iemand die door Christus is overwonnen om het evangelie aan anderen te brengen (2:14-16). Hij staat in dienst van Christus en wil er zelf niet beter van worden (2:17). Hij wil ook niet pochen op zijn bekwaamheid (3:4-5) of op zijn prestaties (3:1-3). Hij is door God uitgekozen en geschikt gemaakt om het nieuwe verbond te dienen (3:6).

Dit nieuwe verbond heeft zo veel meer luister dan het oude (3:7-11). Waar de letter, de regels, geen verandering van hart bewerkte is nu door Christus en het werk van de Geest verandering mogelijk (3:14-18). Het is alsof een sluier is weggenomen en God nu direct toegang heeft tot het hart van mensen.

Paulus voelt zich vrij om in alle openheid te spreken (3:12-13) en zal er dan ook niet omheen draaien maar eerlijk en oprecht de waarheid in Christus delen (4:1-2). Paulus presenteert niet zichzelf maar Christus (4:5). Hij heeft Gods luister in Christus gezien (4:6) en is omwille van Christus een slaaf, het draait niet om hem maar om Christus.

Verdieping

Tussen de regels door proeven we verwijten over en weer. Paulus vindt dat velen zich onvoldoende in dienst van Christus stellen en er zelf voordeel van willen hebben (2:17). Christus dienen is voor Paulus delen in zijn lijden (1:5). De kritiek op Paulus is dat zijn verkondiging niet voldoende aanspreekt (4:3, zie ook 10:10). In zijn verdediging richt hij zich niet op zijn eigen bekwaamheden en wat hij gedaan heeft, dit komt later in hoofdstukken 11 en 12 en wat hij als dwaasheid zal bestempelen. Zijn vertrouwen in zijn bediening is niet het gevolg van zijn zelfvertrouwen maar van zijn God-vertrouwen, zijn geloof in wat God gedaan heeft in Christus en door de Geest. God heeft hem het licht laten zien, hij heeft de luister van Christus gezien en door de Geest is hij meer en meer naar het beeld van Christus veranderd (3:18; 4:6). God heeft hem bekwaam gemaakt (3:5) en hij vertrouwt volledig op dit werk van God. Over zijn eerste bezoek aan de gemeente schrijft hij: “De boodschap die ik

verkondigde overtuigde niet door wijsheid, maar bewees zich door de kracht van de Geest, want uw geloof moest niet op menselijke wijsheid steunen, maar op de kracht van God (1 Korintiërs 2:4-5).

De houding die Paulus aanneemt is een wonderlijke combinatie van menselijke bescheidenheid en God-vertrouwen. Hij weet dat hij door Christus is geroepen om in dienst van Hem te staan en door het werk van Christus is hij bekwaam gemaakt. Het gaat niet om hem maar om Christus. En uit eigen ervaring weet Paulus hoe overtuigend Christus kan zijn.

Reflectie

Wij geloven in onderwijs, toerusting, bijscholing en zelfstudie. Wij geloven in de onderlinge gesprekken en de besluiten die daaruit volgen en plannen die we opstellen. Als we niet oppassen dan gaan we ook nog geloven in de “maakbare kerk.” Dan bouwen wij Gods koninkrijk in plaats dat wij bidden, “laat uw koninkrijk komen.” Dan vertrouwen we meer op eigen kunnen dan dat wij het van God verwachten. God-vertrouwen is niet hetzelfde als zelf-vertrouwen. Het eerste gaat makkelijk samen op met bescheidenheid, het tweede heeft het in zich uit te monden in zelf-overschatting.

Gebed

Laten we bidden voor nederigheid en God-vertrouwen in de gemeentes en onder christenen. “Gelukkig wie nederig van hart zijn, want voor hen is het koninkrijk van de hemel” (Matteüs 5:3).

Dag 3: Ons zuchten brengt de luister 2 Korintiërs 4:7-5:10

Achtergrond

Paulus heeft het over de overweldigende luister van het nieuwe verbond en het kennen van Jezus Christus (3:10, 18; 4:6). Maar hoe moet die luister gerijmd worden met het lijden? Die luister is een schat, maar gehuld in een kwetsbaar lichaam (4:7) zodat we het lijden weliswaar niet kunnen ontlopen maar er niet onder zullen bezwijken (4:8-9). Hierin zijn we navolgers van Jezus die delen in het lijden opdat het leven van Christus in ons zichtbaar wordt (4:10-12). Het geloof in de opstanding geeft Paulus de moed om ondanks tegenslagen door te gaan (4:13-14). En hij weet dat zijn lijden vrucht afwerpt voor de gemeente en de verkondiging van het evangelie (4:15).

Vervolgens gebruikt Paulus een ander beeld, dat van het uiterlijke bestaan (zijn leven zoals zichtbaar voor mensen) en zijn innerlijk bestaan (zijn leven gezien vanuit geloofsperspectief). Hiermee maakt hij duidelijk dat de lasten in zijn uiterlijke bestaan geen schande zijn maar juist bijdragen aan zijn innerlijke vernieuwing (4:16-18). Doordat wij altijd het sterven van Christus met ons meedragen (4:10) worden wij in ons innerlijk van dag tot dag vernieuwd (4:16).

In 5:1-5 verwisselt Paulus het beeld van de aardse pot voor een aardse tent. Ook al wordt die aardse tent langzaam afgebroken, toch zullen we niet door de dood overwonnen worden (naakt zijn), maar zullen van God een hemelse woning ontvangen. De Geest die wij ontvangen hebben is hiervan al een voorproefje. Daarom blijven we in ons zuchten vol goede moed (5:6-8) en doen we wat God van ons vraagt (5:9-10).

Verdieping

Paulus heeft hoog ingezet in zijn spreken over de overweldigende luister van het evangelie en de verandering die de Geest brengt, en toch sluit hij zijn ogen niet voor de alledaagse werkelijkheid. Aan de hand van drie beelden; de schat in een aarden pot (4:7), het uiterlijke en innerlijke bestaan (4:16) en de aardse tent en de hemelse woning (5:1) maakt hij duidelijk dat het nieuwe leven in Christus nog allerlei beperkingen kent waardoor lijden en zuchten niet is uitgesloten. De Geest is onderpand van of voorschot op datgene wat gaat komen (5:5). En toch zullen wij in onze aanvechtingen, in het lijden en de pijn niet ten onder gaan (4:8-9). Paulus verwacht veel van God maar weet dat hij in dit leven niet alles zal ontvangen. Hij erkent de weerbarstige werkelijkheid die hem vaak doet zuchten, maar is niet zonder hoop.

Paulus gaat zelfs nog een stap verder en omarmt het lijden als heilzaam. Hij ontkent niet dat mensen zijn leven als zwaar en moeizaam kunnen beoordelen; vanuit menselijk perspectief gezien heeft hij geen gemakkelijk leven (lees maar wat hij over zijn leven schrijft in 11:23-28). Maar het is juist dit lijden en zuchten dat hem in geestelijk opzicht vernieuwing brengt en een alles overtreffende luister brengt (4:16-17). Daarom zal hij in 12:10 zeggen: "In mijn zwakheid ben ik sterk."

Reflectie

Wij leven in een welvaartsmaatschappij en verwachten dat een groeiende economie ons leven ten goede komt. Gaat het wat minder dan spreken we over een recessie en verwachten we dat de politiek maatregelen neemt om die zo snel mogelijk te verhelpen. Het mag niet slecht gaan met ons en de economie. In hoeverre worden we hierdoor beïnvloed en maken we van het evangelie een "welvaarts-evangelie" waarin er geen ruimte is voor de visie op het lijden die Paulus ons hier aanreikt. Om een andere beeld te gebruiken, waarom moet het altijd lente en zomer zijn en is er zo weinig erkenning voor de herfst en winter in de gemeente en ons geloofsleven? De visie die Paulus aanreikt zorgt voor ontspanning, maar geen berusting. Die visie voorkomt dat we ons schamen als we het zwaar hebben en het even niet lekker gaat. We kunnen eerlijk zijn naar God en naar elkaar. Wat een bevrijding is dat!

Gebed

Laten we de tijd nemen om eerlijk te benoemen wat niet lekker zit in ons eigen leven of in de gemeente. Wat zijn de dingen waarover wij zuchten? Laten we deze noemen in ons gebed in vertrouwen "op God, die de doden opwekt, die ons heeft gered en ons opnieuw zal redden uit eenzelfde doodsgevaar" (1:9b-10a).

Dag 4: Laat je met God verzoenen

2 Korintiërs 5:11-6:10

Achtergrond

De uiteenzetting van Paulus over zijn visie op zijn bediening die hij in 2:14 was begonnen gaat gepaard met een verdediging tegen verwijten die door een groep in de gemeente tegen hem geuit zijn. Paulus geeft zijn lezers argumenten die zij in de discussie met zijn tegenstanders kunnen inbrengen (5:11-13).

Naast zijn eerdere omschrijvingen van zijn apostelschap als het dienen van het nieuwe verbond (3:6) en het werk van de Geest (3:8) geeft Paulus in 5:14-21 een aanvullende omschrijving; hij heeft als gezant van Christus de opdracht om Gods verzoening te verkondigen. Omdat Christus voor allen is gestorven, is iemand die één met Christus is een nieuwe schepping; die persoon leeft niet meer voor zichzelf maar voor Christus (5:14-17). Dit is het werk van God die onze overtredingen niet aanrekent omdat Christus tot zonde is gemaakt zodat wij rechtvaardig zijn en als deelgenoten van een nieuwe schepping kunnen leven (5:18-21).

Paulus spoort de gemeente dan ook aan om dat aanbod van verzoening met God zich verder eigen te maken (6:1-2). Wat Paulus voor ogen heeft is dat verzoening met God ook betekent dat de gemeente zich met hem als Gods apostel kan verzoenen. Paulus doet er alles aan om geen aanstoot te geven (6:3) en geeft een hele opsomming van al zijn ontberingen (6:4-10) zodat de gemeente hem kan verdedigen tegen de kritiek (zie 5:12).

Verdieping

De oproep aan de gemeente is heel indringend: "Laat u met God verzoenen" (5:20). Het kan niet zijn dat dit de eerste keer is dat Paulus dit tegen de mensen in Korinte zegt, zij hebben namelijk in het verleden gehoor gegeven aan de oproep van Paulus en hebben zich in Christus met God laten verzoenen. Waarom dan alsnog deze oproep? Dit heeft alles met de gespannen relatie tussen Paulus en de gemeente te maken, waarin het aanbod van Gods verzoening opnieuw en heel concreet toegeëigd moet worden. De verzoening die God aanreikt moet steeds in elke relatie nader uitgewerkt worden. Nog indringender zijn de woorden in 6:1, "Laat de goedheid die Hij u bewijst niet tevergeefs zijn." Gods verzoening moet doorwerken in de relaties die wij onderhouden met andere mensen.

De argumentatie van Paulus is duidelijk. Omdat Christus voor alle mensen gestorven is, zijn ook wij gestorven en leven niet langer voor onszelf maar voor Christus (5:14-15). Wij zijn een nieuwe schepping waarin het oude voorbij is (15:17). God heeft Christus tot zonde gemaakt zodat wij in Hem rechtvaardig voor God kunnen worden (15:21). En zo kijkt Paulus dan ook naar de mensen in de gemeente (5:16), niet volgens de maatstaven van de wereld maar als mensen van Gods nieuwe schepping. De oproep tot verzoening komt hierop neer: Handel in overeenstemming met wat God in je gedaan heeft en doet.

Paulus doet er vanuit zijn kant alles aan om de relatie met de gemeente te herstellen. Hij is eerlijk en schrijft over zijn eigen pijn (2:4,12-13; 7:5), hij stelt zichzelf niet in het middelpunt (3:5), beveelt zichzelf niet aan (5:12) en wil aan niemand enige aanstoot geven (6:3). Hij wordt gedreven door de liefde van Christus (5:14).

Reflectie

Veel relaties tussen mensen zijn bekoeld of verstoord. Dit gebeurt in families, onder vrienden, op het werk en ook in de kerk. Veelal zetten wij ons in voor verbetering van de relaties door gebruik te maken van de inzichten vanuit de psychologie en andere disciplines. We zetten dan in op een “horizontale benadering.” Paulus volgt een andere weg, hij zet in op een “verticale benadering.” Hij denkt vanuit de nieuwe schepping die God bewerkt, en als er iets in dat nieuwe hapert, dan is zijn oproep: “Laat u met God verzoenen.” Hij richt zich op de bron waaruit vernieuwing en verzoening voortkomen. Voor Paulus zijn verstoorde relaties tussen christenen een uiting van geestelijke onvolwassenheid en zijn oplossing is: Laat u met God verzoenen.

Gebed

Laten we dankbaar zijn voor de goede relaties die we hebben met onze medegelovigen en onderzoeken waar het aan ligt als sommige van die relaties verstoord zijn. Waar kunnen we bemiddelen? Waar moeten we onze relatie met God onderzoeken? “Stel, voor zover het in uw macht ligt, alles in het werk om met alle mensen in vrede te leven” (Romeinen 12:18).

Dag 5: Heilig je leven 2 Korintiërs 6:11-7:15

Achtergrond

Paulus komt nu tot de afronding van zijn uiteenzetting die hij in 2:14 is begonnen. Hij richt zich nu rechtstreeks tot de Korintiërs en zonder het woord verzoenen te gebruiken, vraagt hij hen zich met hem te verzoenen (6:11-13). Hij ontkent de dingen waarvan hij beschuldigd wordt en wil ook de gemeente niet beschuldigen (7:2-4).

Er is nog wel één ding wat hij wil zeggen. Er is meer aan de hand dan alleen maar een verstoorde relatie tussen Paulus en de gemeente, er zijn wereldse invloeden waar de gemeente mee moet breken. Naast een relationeel probleem is er in de gemeente ook een moreel probleem (6:14-7:1; zie ook 12:21).

In 7:5 vervolgt Paulus zijn verhaal dat hij in na 2:13 onderbroken had. In Macedonië is Titus bij hem gekomen met goed bericht uit Korinte dat een enorme opluchting voor Paulus was (7:5-7). Ook al had hij aanvankelijk spijt van zijn brief toch is hij nu blij dat hij die geschreven heeft omdat de gemeente tot inkeer is gekomen (7:8-13a). Ook is hij blij over hoe opgewonden Titus was over zijn bezoek aan de gemeente (7:13b-15).

Verdieping

Er waren in de gemeente morele kwesties waar Paulus al eerder over geschreven had (zie 1 Korintiërs 5-6) en ook de kwestie van wel of niet eten van vlees dat aan de goden is geofferd verdeelde de gemeente (1 Korintiërs 8; 10:14-22). Uit 12:21 kunnen we opmaken dat sommige van deze of andere kwesties nog steeds een probleem waren in de gemeente. Dat Paulus zijn oproep tot verzoening aanvult met een oproep om te breken met immorele praktijken hoeft ons dan ook niet te verbazen.

De oproep is om te breken met de ongelovigen en geen ongelijk span te vormen. Dit beeld komt uit het Oude Testament en betreft het samen spannen van twee verschillende dieren voor de ploeg, bijvoorbeeld een rund en een ezel (Deuteronomium 22:10). Het gaat over het samenbrengen van dingen die niet bij elkaar horen. Het is dus een oproep om dingen zuiver te houden. Het beeld van de tempel maakt duidelijk dat de gemeente zich moet ontdoen van praktijken en gewoontes die niet in overeenstemming zijn met wat God door de Geest bewerkt. Wat niet bedoeld wordt is dat de gemeenteleden geen enkel contact met ongelovigen mogen hebben. Zie wat Paulus schreef in 1 Korintiërs 5:9-11.

Plaatsen we deze oproep tot reiniging en heiliging in het bredere kader van wat Paulus aan de gemeente communiceert dan wordt duidelijk wat Paulus wil overbrengen. Hij is een dienaar van het nieuwe verbond van de Geest (3:6) waardoor degenen die met Christus verbonden zijn steeds meer naar het beeld van Hem veranderen (3:18). Ook al kent dit nieuwe leven nog beperkingen (4:7), de Geest is onderpand van dat wat ons nog te wachten staat (5:5), toch zijn we door de dood van Christus in staat niet langer voor onszelf maar voor Hem te leven (5:15). De oproep om ons te verzoenen met God (5:20) is dan ook een oproep om de nieuwe schepping (5:17) zichtbaar te maken in ons leven en te breken met alle dingen die niet in overeenstemming zijn met wat de Geest in ons wil bewerken.

Reflectie

Wij maken deel uit van de Nederlandse samenleving en onze levensstijl is die van de Westerse cultuur. Onbewust nemen we de normen en waarden van de samenleving en de cultuur over waarin we leven. Door onder andere de media, werk, de contacten met mensen, activiteiten waaraan we deelnemen gaat deze beïnvloeding heel geleidelijk en onopgemerkt. Pas in het contact met mensen uit andere samenlevingen en andere culturen merk je hoe je door de omgeving beïnvloed bent waarin je bent opgeroed, woont en werkt. Daarom voelen we ons Nederlander en geen Duister of Koreaan. Bepaalde dingen kunnen voor ons zo “normaal” zijn dat we niet door hebben dat ze niet passen bij de nieuwe schepping van Christus. We hebben dan een profetisch woord nodig dat ons wakker schudt en de ogen opent. Daarom roept Paulus ook ons op om te breken met het “ongelijke span” in ons leven, normen en waarden van onze cultuur die niet in overeenstemming zijn met de nieuwe schepping in Christus.

Gebed

Laten we bidden dat Christus in ons hart het licht laat schijnen (4:6) zodat wij zicht krijgen op praktijken in ons eigen leven en in de gemeente waarmee wij moeten breken. Denk dan niet alleen aan individueel gedrag maar ook aan bepaalde dynamieken in de gemeente of praktijken in onze samenleving en cultuur die de aanwezigheid van Christus en het werk van de Geest in de weg staan.

Dag 6: Blijmoedig en overvloedig geven **2 Korintiërs 8:1-9:15**

Achtergrond

Nu Paulus over zijn opluchting over het bericht van Titus heeft geschreven en de gemeente kenbaar heeft gemaakt dat hij hen nog steeds zeer genegen is snijdt hij een ander onderwerp aan. Paulus is van plan de gemeente opnieuw te bezoeken en roept de gemeente op om de inzameling voor de gemeente in Jeruzalem af te ronden zodat hij het geld kan meenemen naar Jeruzalem. Over deze collecte voor de nood in de gemeente in Jeruzalem heeft Paulus ook geschreven in Galaten 2:20, 1 Korintiërs 16:1-4 en Romeinen 15:25-28.

Hij spreekt eerst over de vrijgevigheid in Macedonië en dat hij Titus heeft aangespoord om de collecte in Korinte te hervatten (8:1-6). Vervolgens spoort hij de gemeente hiertoe aan (8:7-15) en beveelt Titus en twee anderen bij hen aan voor deze inzameling (8:16-24). Dan gaat Paulus verder in op waarom hij deze drie vooruit stuurt (9:1-5) en moedigt hij de gemeente aan om vrijgevig te zijn (9:6-9). God zorgt ervoor dat hun vrijgevigheid een rijke oogst zal opbrengen en reden is tot dankzegging aan Hem (9:10-15).

Verdieping

Het bijzondere aan deze twee hoofdstukken is dat het woord "geld" geen enkele keer genoemd wordt. De oproep is bovenal een uitnodiging om te participeren in Gods overvloedige genade. Paulus schrijft hoe verrast hij was over de mensen in Macedonië, die in hun vreugde veel meer gegeven hebben dan hij had verwacht (8:2-5). Hij spoort de gemeente aan, die zo rijk is in velerlei opzicht, om dit voorbeeld van vrijgevigheid te volgen (8:7-8). Paulus wijst op het voorbeeld van Christus die uit zijn rijkdom gaf zodat ook wij rijk zouden worden (8:9). Het is Paulus te doen om een evenwicht tussen de mensen in de gemeente en tussen gemeentes onderling, zodat zij die meer hebben niet te veel hebben en zij met minder niet te weinig (8:14-15). Ook gaat het om een evenwicht tussen gelovigen uit de Joden en de heidenen.

Een tweede aansporing vinden we in 9:6-9. God heeft de blijmoedige en vrijgeverige gever lief en zorgt dat deze persoon niets te kort komt. Wie overvloedig zaait zal ook overvloedig oogsten. Vrijgevigheid is een deugd die als zegen terugkeert naar de gever.

Ten derde schrijft Paulus dat onze vrijgevigheid niet alleen maar iets doet aan de nood van anderen, maar deze mensen ook de mogelijkheid geeft om God te danken voor zijn genade die door de vrijgevigheid van anderen tot hen komt (9:12-14). Zo ontstaat er een verbinding tussen mensen die elkaar verder niet kennen. De gevende groep is gehoorzaam aan het evangelie en lenigt de nood van anderen, en de ontvangende groep dankt God en bidt voor degenen die bewogen waren over hun lot. Zij die door de inzameling de genade (barmhartigheid) van God ontvangen danken God voor de genade (vrijgevigheid en bewogenheid) die hij aan de gevers geschonken heeft.

Reflectie

De vrijgevigheid van de heidenen voor de gemeente in Jeruzalem blijft bijzonder. Anders dan nu beschikt Paulus over geen foto of video om de vrijgevigheid van de mensen op te roepen. Dit was een oproep vanuit principiële overwegingen en niet vanuit emoties. God wil dat wij ons verbonden weten

met geloofsgenoten die het minder hebben dan wij opdat er een evenwicht is. God wil dat wij vrijgevig zijn zodat anderen reden hebben om Hem te danken.

De westerse wereld is rijk ten opzichte van vele andere landen. Tevens wordt de westerse wereld gekenmerkt door secularisatie en kerkverlating en wordt het geestelijk leven hier flink gedempt door de welvaart en het materialisme. Door vrijgevig te zijn hebben wij een unieke mogelijkheid om te groeien in ons geloof. Door te zien wat onze vrijgevigheid in andere landen bewerkt ontvangen ook wij vreugde en wekt nieuw geloofselan bij ons op. Wij zullen geestelijk verrijkt worden als wij leren vrijgevig te zijn.

Maar ook in ons rijke land nemen de tegenstellingen tussen arm en rijk toe. Staan wij als kerk bekend om onze vrijgevigheid? Laten we op deze wijze Gods genade zien aan mensen in nood? Zorg voor de nood van mensen in de eigen stad hoort de kerk van Jezus Christus te kenmerken. De nood groeit in eigen land en het wordt tijd dat wij hier meer voor gaan doen.

Gebed

Laten we bidden dat de Geest ons raakt en dat wij “vervuld van een overstelpende vreugde”(8:2) blijmoedig en met grote vrijgevigheid geven voor de nood van anderen zodat onze “vrijgevigheid een rijke oogst opbrengt”(9:10). “Laten we God danken voor zijn onbeschrijflijk geschenk” (9:15). Dit geschenk kunnen wij zijn naar anderen.

Dag 7: Zachtmoedigheid en mildheid

2 Korintiërs 10:1-18

Achtergrond

Paulus komt nu te spreken over het probleem dat voor verwijdering tussen hem en de gemeente heeft gezorgd. Er zijn op een gegeven moment andere apostelen in de gemeente gekomen met veel invloed, die kritiek hadden op Paulus. De kritiek is dat Paulus in zijn brieven weliswaar sterke taal aanslaat maar dat zijn optreden in de gemeente zwak en bedeesd is (10:1-2, 9-10). Verderop erkent Paulus dat spreekvaardigheid niet zijn grootste talent is (11:5-6). Het antwoord van Paulus is dat die mensen de zachtmoedigheid en mildheid van Christus niet snappen en uitleggen als zwakheid. Hij voelt zich verre van zwak omdat hij strijdt met de wapens van de Geest en niet met aardse wapens (10:3-6). En indien nodig kan hij even ferm optreden zoals in zijn brieven (10:11). Laten zijn critici ook beseffen dat hij eveneens een dienaar van Christus is en het feit dat hij de gemeente gesticht heeft is een niet te ontkennen bewijs hiervan (10:7-8).

Paulus gaat verder over het zichzelf aanprijzen (10:12-18). Zijn kritiek op zijn tegenspelers is dat zij zichzelf aanprijzen en zichzelf als maatstaf nemen (10:12). Paulus handelt volgens een norm die Hem door God aangereikt is. Concreet bedoelt Paulus dat die andere apostelen de gemeente zijn binnengedrongen, en het werk van Paulus als stichter van de gemeente onvoldoende erkennen terwijl hij dat als opdracht van de Heer heeft ontvangen. Hiermee treden zij eigenhandig op en prijzen zij zichzelf en zetten zich af tegen Paulus. Paulus plaatst hiertegenover deze regel: “Niet wie zichzelf aanprijst is betrouwbaar, maar wie door de Heer wordt aangeprezen” (10:18).

Verdieping

In deze laatste hoofdstukken van de brief is Paulus op zijn scherpst. Hij reageert onder andere op de kritiek dat hij zich zo bedeesd in de gemeente gedraagt en dan wel stevige brieven schrijft (10:1,10). Zij vinden zijn optreden zwak, letterlijk staat er dat hij in hun ogen “wandelt naar het vlees” (10:2). Zij missen de krachtige werking van de Geest, wij zouden nu zeggen dat hij als persoon niet charismatisch genoeg is. Het ontbreekt hem aan geestelijke spierballen. Paulus reageert hierop dat hij juist in zachtmoedigheid en mildheid een beroep op hen wil doen. En indien nodig kan hij krachtig optreden maar hij doet het liever niet.

Als we de informatie van de hele brief meenemen in de uitleg van deze woorden dan kunnen we zeggen dat het geschilpunt tussen Paulus en de andere apostelen verschillende invullingen van de bediening betreft. Het zachtmoedige en bescheiden optreden van Paulus wordt door de anderen als teken van zwakte gezien. Paulus erkent dat iedereen zijn of haar zwaktes heeft maar dat hij zich verre van onzeker voelt. Hij vecht namelijk niet met aardse wapens (10:3). Wat Paulus bedoelt is dat hij de overtuigingskracht van het evangelie vertrouwt en niet de noodzaak voelt om zichzelf als apostel te bewijzen op een wijze die bij hen indruk maakt. Zijn vertrouwen op het overtuigende werk van de Geest, en het afzien van imponeren op een menselijke wijze wordt door zijn tegenstanders juist anders gezien. Voor hen is Paulus zwak en ontbreekt het hem aan de Geest. Dat zij zijn optreden zo interpreteren betekent voor Paulus dat die mensen niet veel van het evangelie van Christus hebben begrepen.

Reflectie

Daadkrachtig leiderschap wordt in de gemeente gewaardeerd. Maar wat bedoelen we hiermee? Wordt het ingevuld naar de normen van de wereld en de voorbeelden in de politiek en het bedrijfsleven? Volgen we de voorbeelden van leiders in de wereld? Of kijken we naar Jezus die in zachtmoedigheid en mildheid mensen leidt (zie Matteüs 11:29 en 21:5)? Wat bedoelen we met een Geest-ervuld of charismatisch leiderschap? Geest-ervuld leiderschap is voor Paulus Christus-gelijkvormig leiderschap dat zich kenmerkt door zachtmoedigheid en mildheid.

Gebed

Laten we bidden voor de leiders in de kerk, dat zij door de Geest vervuld zijn en dat hun leiderschap door zachtmoedigheid en mildheid gekenmerkt wordt.

Dag 8: Een andere Jezus? 2 Korintiërs 11:1-29

Achtergrond

Nadat Paulus geschreven heeft dat de enige juiste manier van jezelf aanprijzen het beroemen op de Heer is (10:17-18) begint hij nu aan iets heel gevaarlijks, hij gaat zichzelf aanprijzen (11:1). Eigenlijk wil hij dit niet maar zijn zorg voor de gemeente dwingt hem hiertoe (11:2). Paulus vertrouwt het niet omdat de gemeente zich zo makkelijk laat verleiden door die andere apostelen (12:3-4). Paulus weet dat hij niet minder is dan die anderen die de gemeente, of een groep in de gemeente geweldig vindt

(11:5-6). Waarin hij wel anders is dan zij is dat hij geen financiële vergoeding heeft willen ontvangen van de gemeente (11:7-12). Paulus vindt hen schijnapostelen (11:13-15) omdat zij niet alleen de gemeente zijn binnengedrongen maar ook door hun kritiek op Paulus voor verdeeldheid hebben gezorgd en de gemeente in hun greep hebben (11:20). Waar Paulus zich geroepen weet om de gemeente op te bouwen (10:8) breken zij de gemeente af.

In 11:16 verontschuldigt hij zich nogmaals voor deze dwaasheid van zichzelf aanprijzen omdat het de aandacht op hemzelf en zijn prestaties richt en niet op Christus. Met de nodige ironie zegt Paulus dat de gemeente zo veel ervaring met dwazen heeft, dat zijn dwaasheid er ook nog wel bij kan (11:16-21a).

Dan begint hij met op te scheppen zoals de anderen het ook doen. Als het om hun Joodse afkomst gaat doet Paulus echt niet voor hen onder (11:21b-22). En als dienaar van Christus is hij hun meerdere. Als bewijs somt hij zijn vele lijden op (11:23-29). In 11:30 volgt een wending in zijn zelfverheffing. Hij gaat nu opscheppen over zijn zwakheid (11:30-33).

Verdieping

Paulus zegt dwaas te handelen door hetzelfde te gaan doen als zijn tegenstanders, vertellen over wie hij is en wat hij allemaal gedaan en geleden heeft voor het evangelie. Dat hij dit ondanks zijn schroom toch doet zegt twee dingen. Ten eerste uit hij op deze wijze harde kritiek op zijn tegenstanders die door de stijl van hun bediening een andere Jezus verkondigen dan hij (11:4), en ten tweede uit hij kritiek op de gemeente die blijkbaar heel gevoelig is voor verkondigers die te veel met de uiterlijke dingen bezig zijn in plaats van de innerlijke (5:12). Die andere apostelen waren voor Paulus indringers, die weliswaar goed konden spreken en het daardoor goed deden in de gemeente, maar te veel met zichzelf bezig waren. Er was te veel van hen zelf en te weinig van Christus. Verder richtten zij zich op het grootse en uiterlijke werk van de Geest en hadden onvoldoende oog voor het zwakke en het lijden waardoor God evenzeer werkt. Zij hadden een andere kijk op het werk van de Geest dan Paulus.

In 11:20 heeft Paulus vijf punten van kritiek op het leiderschap van deze apostelen. Zij tiranniseren de gemeente terwijl Paulus niet over het geloof van de gemeente wil heersen (1:24); zij zuigen de gemeente uit terwijl Paulus de gemeente nooit om geld heeft gevraagd (11:9); zij onderwerpen de gemeente terwijl Paulus de gemeente geen pijn wil doen (2:4) en niet sluw te werk is gegaan (4:2); zij verheffen zich boven de gemeente terwijl Paulus een beroep op hen doet in zachtmoedigheid en mildheid (10:1); zij beledigen de gemeente terwijl Paulus als een vader over de gemeente waakt (6:13; 11:2) en hoog van hen heeft opgeeft (7:14).

Reflectie

Bij het lezen van dit gedeelte kunnen we heel snel denken aan voorgangers die door allerlei schandalen van hun voetstuk zijn gevallen. Echter, in veel van die gemeentes was er een cultuur die een bepaald gedrag tolereerde of niet bespreekbaar maakte. Ook zien we in veel gemeentes dat voorgangers op een voetstuk geplaatst worden en een bepaalde status krijgen. Het podium in elke gemeente is zowel een plek van grote zegen als ook een groot gevaar; zegen doordat God door mensen heen werkt tot verrijking van ons geestelijk leven, gevaar wanneer we ons meer op mensen dan op God richten, meer op de uiterlijkheden dan het innerlijk. Gemeentelieden en voorgangers en leiders in de gemeente hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om elkaar scherp te houden en te werken aan een gemeente-cultuur die Christus-gelijkvormig is.

Gebed

Ga eens eerlijk na waar de gevaren liggen bij jou in de gemeente. Waar voelen wij ons aangesproken door de woorden van Paulus aan de gemeente in Korinte en haar geweldige apostelen? Hoe wordt er in de gemeente met gezag en macht omgegaan? Bid voor wijsheid, eerlijkheid en inzicht en voor zachtmoedigheid en mildheid om dit met elkaar te bespreken. Bid voor de kracht van het evangelie dat spitsvondigheden en ieder verzet tegen de kennis van God neerhaalt zodat we Hem volledige gehoorzaam zijn (10:4-6)

Dag 9: Gods kracht in onze zwakheid

2 Korintiërs 11:30-12:13

Achtergrond

De rede die Paulus in 11:21b had ingezet waarin hij zichzelf aanprijst krijgt in 11:30 een verrassende wending als hij zich nu laat voorstaan op zijn zwakheden. Nu toe nu heeft hij hoog van zichzelf opgegeven zoals zijn tegenstanders het ook gedaan hebben, maar nu geeft Paulus een kijkje in zijn hart: Als ik dan moet opscheppen, dan wil ik mij laten voorstaan op mijn zwakheid omdat dan de eer naar God gaat. Hij verhaalt dan over een situatie in Damascus waarin hij zich hulpeloos en ingesloten heeft gevoeld maar door een wonder gered werd.

Vervolgens schrijft hij over een bijzondere geestelijke ervaring, een visioen en openbaring (12:1-4). Waarschijnlijk beriepen de andere apostelen zich op dit soort ervaringen en Paulus voelde zich gedwongen ook zo'n ervaring te noemen, maar proeft de schroom bij hemzelf omdat zo'n ervaring geen enkel doel dient buiten hemzelf. In 1 Korintiërs 12:7 had hij hen al geschreven dat de gaven van de Geest ten bate van de gemeente zijn en daar voldoen dergelijke persoonlijke ervaringen niet aan. Deze ervaring is alleen voor Paulus en hij wil deze het liefst voor zichzelf houden. Hij beschrijft de ervaring dan ook zo afstandelijk mogelijk om niet de aandacht op zichzelf te vestigen of zichzelf te verheffen (12:7).

Deze ervaring was voor Paulus persoonlijk heel waardevol maar het bracht hem geen kennis waarmee hij de gemeente kon opbouwen. Hij wil niet hierop beoordeeld worden omdat de mensen dit niet kunnen natrekken. Hij wil gekend en beoordeeld worden op wat de gemeente zelf ook met hem heeft meegemaakt en dus in staat is om wat Paulus van zichzelf te bevestigen of te ontkennen (12:6).

Waar Paulus naartoe wil is dat hij zich wil laten voorstaan op zijn zwakheden omdat dan de aandacht komt te liggen op wat God doet (12:5). Ongeveer in dezelfde periode dat Paulus die bijzondere ervaring met God had schonk God hem de doorn in het vlees (12:7), en nu ziet hij in dat deze doorn hem geholpen heeft om niet zichzelf te verheffen. Hij erkent dat hij het aanvankelijk zo niet gezien heeft omdat hij tot drie keer toe voor bevrijding en genezing heeft gebeden (12:8) totdat het antwoord van God kwam: "Je hebt genoeg aan mijn genade, want mijn kracht openbaart zich juist ten volle wanneer iemand zwak is" (12:9a). Toen zag hij in dat hij juist in zijn eigen zwakheid de kracht van Christus ervaart (12:9b-10).

Na deze woorden die diep uit zijn hart komen valt Paulus weer terug in de literaire stijlform van zijn speech over opscheppen en verontschuldigt zich nogmaals en sluit deze speech af (12:11-13).

Verdieping

Er is veel gespeculeerd over wat de doorn in het vlees zou kunnen zijn. De antwoorden variëren van een lichamelijke of psychische ziekte, een verleiding, tot de tegenstand en verzet die Paulus ervaart in de verkondiging van het evangelie. Er valt niets met zekerheid over te zeggen. Het was in ieder geval iets of iemand dat hem steeds weer wanhopig geïrriteerd heeft. Belangrijker is wat Paulus schrijft in 12:9-10, verzen die de climax zijn van de zelfverheffingsrede die hij in 11:21b begon en die een rode lijn vormen door veel van de hoofdstukken in deze brief. In plaats van zich te schamen voor zijn zwakheden heeft Paulus ontdekt dat de kracht van Christus zich juist in zijn eigen zwakheid laat zien. Daarom durft Paulus het aan om alles eerlijk te benoemen: Inderdaad ik ben geen groot spreker (11:6) en toen ik voor het eerst bij jullie kwam was ik angstig en onzeker (1 Korintiërs 2:3). Ik heb momenten gehad dat ik het echt niet meer zag zitten (1:8), en ik zat niet lekker in mijn vel waardoor ik mogelijkheden om het evangelie te verkondigen aan me voorbij heb laten gaan (2:12-13). Maar één ding heb ik in die momenten geleerd, waar ik niets meer in mij had om op eigen kracht te vertrouwen, kwam Gods kracht en redding tot mij. Daarom heb ik geen moeite om mijn zwakheden toe te geven want in mijn zwakheid ben ik sterk.

Dit inzicht maakt ook duidelijk waarom Paulus zo scherp gereageerd heeft op de andere apostelen die in de gemeente zijn gekomen. Die profileerden veel te veel zichzelf, vertrouwden op hun eigen kunnen en vereenzelvigden menselijke kracht met de kracht van de Geest. Voor Paulus verkondigden zij een ander evangelie, een andere Jezus en een andere Geest. Voor Paulus was dit een verdraaiing van het hart van het evangelie waar hij zich hevig tegen verzette.

Reflectie

De woorden van Paulus over Gods kracht in menselijke zwakheid zijn zo enorm relevant vandaag. De tijd van secularisatie waarin wij leven kan omschreven worden als het tijdperk van de krimpende kerk. De kerk in Nederland groeit niet meer, veel van de oude kerkgebouwen, symbolen van aanzien en macht in de samenleving, staan leeg of krijgen een andere bestemming. De kerk opereert in de marge van de samenleving. De bloei van de kerk vindt plaats in andere werelddelen maar niet in Nederland.

Als wij bidden weer een ervaring en een opwekking van de kerk, wat verwachten wij dan? Verlangen we weer naar de oude machtspositie, de tijd waarin de kerk aanzien had en er naar de dominee werd geluisterd? Dat de kerken op zondag weer vol zitten? Of durven we het aan om te bidden dat Gods kracht zichtbaar wordt in onze zwakheid? Dat wij klein en onaanzienlijk blijven maar dat Gods kracht op wonderbaarlijke wijze door ons heen werkt. Misschien moet de kerk van Jezus Christus eerst wel door de crisis heen waar Paulus met zijn doorn in het vlees doorheen ging totdat ook wij in onze situatie het antwoord van God op onze gebeden horen: "Je hebt genoeg aan mijn genade, want mijn kracht openbaart zich juist ten volle wanneer iemand zwak is" (12:9a). Wij hoeven van God niet sterk te zijn als we maar Zijn kracht verwachten.

Gebied

Laten we bidden voor onszelf, dat wij niet op eigen kracht, bekwaamheid, plannen, inzichten, ideeën steunen maar dat wij onze hoop vestigen op de God die de doden opwekt (1:9). Dat wij het aandurven om vanuit menselijk perspectief zwak en kwetsbaar te zijn om zo Gods kracht te ervaren.

Dag 10: Zelfonderzoek 2 Korintiërs 12:14-13:13

Achtergrond

Paulus komt nu tot de afronding van zijn brief en de voorbereiding op zijn derde bezoek. Nogmaals verzekert Paulus de gemeente dat hij hun geld niet wil hebben, ook niet voor dit aanstaande bezoek (12:14-15). Blijkbaar heerst er bij sommigen in de gemeente het beeld dat Paulus financieel voordeel heeft van de collecte die hij heeft opgezet (12:16). De antwoorden op de vragen die hij hen stelt moeten zijn onschuld bewijzen (12:17-18). Wat hij hen schrijft is geen zelfverdediging; hij wil juist de gemeente opbouwen (12:19). Deze woorden kunnen vragen bij ons oproepen omdat de brief ons de indruk geeft dat Paulus wel degelijk zichzelf verdedigt. Toch ligt dit voor hem niet zo. Hij heeft open en eerlijk geschreven “ten overstaan van God en in eenheid met Christus” tot opbouw van de gemeente. Als het een verdediging is dan is het een verdediging van het evangelie dat hij brengt.

Nu geeft Paulus woorden aan zijn angst dat de aanstaande bezoek op dezelfde teleurstelling zal uitdraaien als zijn vorige omdat een groep in de gemeente de zonde en kwade praktijken niet de rug heeft toegekeerd (12:20-21). Wat hij al geschreven heeft (10:2) herhaalt hij nu hier opnieuw dat indien nodig hij streng en kordaat zal optreden (12:1-4). Zwak-zijn in Christus betekent niet dat alles maar getolereerd wordt. Zonde zal hij niet tolereren in de gemeente.

Maar Paulus hoopt nog steeds dat hij zo niet hoeft op te treden en dat degenen die het betreft uit zichzelf tot inkeer komen (13:7-9). Dan hoeft hij niet op te treden omdat de mensen zichzelf hebben beetgepakt. Hij weet zich geroepen om op te bouwen en niet af te breken (13:10). Daarom roept hij de gemeente op zichzelf te onderzoeken zoals hij ook zichzelf heeft onderzocht (13:5-6).

In 13:11-13 sluit Paulus zijn brief af.

Verdieping

Paulus is niet gerust op zijn aanstaande bezoek aan de gemeente. Ook al is het één en ander geklaard, nog niet alles is in orde. Er zijn nog steeds die andere apostelen die we in de voorafgaande hoofdstukken tegen gekomen, en uit 12:20-21 blijkt dat een groep in de gemeente hun zondige praktijken nog niet de rug heeft toegekeerd. Dit kan zo niet voortbestaan in de gemeente. Zijn angst is dat de mensen niet tot inkeer komen en er veel gekissebis zal zijn. Als apostel van het evangelie voelt hij zich dan vernederd omdat zijn oproep om tot inkeer te komen niet wordt opgevolgd en hij verdriet heeft over de zonde die blijft voort bestaan.

Paulus wil dingen niet forceren maar hoopt op de overtuigingskracht van de Geest. Hij roept de gemeente op tot zelfonderzoek (13:5) en hoopt dat de Geest het werk verder zal doen. Dan hoeft hij bij zijn komst geen krachtige “donderpreek” te houden waarvan de mensen zo onder de indruk zijn dat zij tot inkeer komen. Door zo’n optreden zou Paulus heel sterk en krachtig overkomen op de mensen (dit is precies wat zij van hem verwachten), maar Paulus vindt het prima als die mensen al voor zijn komst door de overtuigingskracht van de opgestane Christus (13:3-4) zelf tot inzicht en inkeer zijn gekomen. Dan kan Paulus die “donderpreek” achterwege laten en dus “zwak” blijven in de ogen van de gemeente (13:9).

Het is Paulus niet om zijn status als apostel te doen, maar dat de gemeente het goede doet (13:7).

Reflectie

Paulus roept op de zelfonderzoek. Aan het einde van onze tocht door deze brief waarin we verschillende thema's eruit gelicht hebben en in onze context geplaatst hebben is het zo gemakkelijk om te wijzen naar andere mensen, en er allerlei meningen op na te houden over wat zij allemaal verkeerd doen. De tijd waarin wij leven wordt gekenmerkt door vrije meningsuiting. Iedereen mag zeggen wat hij of zij vindt. Vaak zijn niet de gebeurtenissen "het nieuws" maar de meningen van de BN'ers, influencers en politici. Ook in de gemeentes groeit het klimaat waarin iedereen van alles vindt en zegt over wat niet goed is, wat niet aanspreekt, en waar ik niets aan heb. Op deze wijze wordt er in gemeentes heel veel kapot gemaakt en haken leiders en medewerkers ontmoedigd af. De vreugde en het plezier verdwijnen. Laten we aan zelfonderzoek de voorrang geven boven het uiten van onze mening.

Gebed

Laten wij allemaal, voorgangers, kerkenraadsleden, leiders, medewerkers, bezoekers van gemeente activiteiten aan zelfonderzoek doen, laten wij allemaal deze woorden uit Psalm 26:2 bidden: "Doorgrond mij, Heer, en ken mij, peil mijn hart en mijn nieren."